

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

11 лютого 2010 року

№5(2899)

Всесвітньо відома транснаціональна корпорація IBM (International Business Machines) – один з найбільших у світі виробників і постачальників апаратного й програмного забезпечення. 26 січня 2010 р. делегація цієї компанії відвідала наш університет. Метою візиту було обговорення можливостей побудови партнерських відносин між НТУУ «КПІ» та компанією IBM.

У зустрічі брали участь ректор академік НАН України М.З.Згуровський, проректор з наукової роботи член-кореспондент НАН України М.Ю.Ільченко, відомі вчені доктори технічних наук, професори А.І.Петренко, О.М.Новіков, А.В.Праховник, М.Д.Гомеля, Ю.С.Кулаков, директор наукового парку «Київська політехніка» к.т.н. В.С.Камаєв. Компанію IBM представляли директор Департаменту технологій та інтелектуальної власності «IBM USA» Спірос Телеоглу, директор «IBM Ukraina» І.І.Пастушенко, координатор академічних програм О.М.Данько.

З великою і змістовною доповіддю «Науковий парк «Київська політехніка» та НТУУ «КПІ» – сучасне інноваційне середовище» виступив ректор М.З.Згуровський. Питання використання Центру суперкомп'ютерних обчислень для наукових досліджень, вирішення екологічних проблем, програмування, Grid-технології, новітні енергозберігаючі технології в енергетиці та способи очищення води – такі питання піднімалися в ході зустрічі. З коротким оглядом напрямів досліджень у компанії IBM виступив Спірос Телеоглу. Сторони домовилися про продовження плідних контактів та спільну діяльність.

Л.Р.Слободян, заступник проректора з наукової роботи

ДЕЛЕГАЦІЯ КОМПАНІЇ IBM В КПІ

Відкриття будівельного майданчика Українсько-корейського навчального центру

Урочистим закладанням капсули на місці, де незабаром розпочнеться спорудження Українсько-корейського центру інформаційних технологій в НТУУ «КПІ», було дано старт підготовчим роботам цього будівництва. До капсули вклали послання, підписане Його Високопоставленим Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Корея в Україні п. Пак Ро Бьомом та першим проректором університету Ю.І.Якименком.

Презентація проекту Українсько-корейського навчального центру інформаційних технологій (УКЦ), що має з'явитися по вул. Політехнічній навпроти 9-го корпусу, відбулася 28 січня в залі адміністрації. Серед почесних гостей – Його Високопоставленим Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Корея в Україні п.Пак Ро Бьом, представники посольства, Корейського агентства міжнародного співробітництва KOICA, компанії «Укрнергоналадка» та ін.

Вітаючи присутніх, перший проректор Ю.І.Якименко поінформував, що історія УКЦ бере початок з підписання угоди між урядами України та Кореї в жовтні 2005 р. У жовтні 2008 р. було підписано угоду між НТУУ «КПІ» та KOICA про створення УКЦ в нашому університеті. Проект розпочався у 2009 р. після обміну Нотами під час візиту ук-

раїнських високопосадовців до Республіки Корея. Також його зареєстровано в Мінекономіки України.

Восени минулого року для УКЦ від корейської сторони отримано відповідне обладнання вартістю 319 тис. дол. Його встановлено в 13-му корпусі. Українські фахівці влітку 2009-го пройшли стажування в Кореї та розпочали заняття за узгодженими програмами. Перша група слухачів закінчує навчання в лютому ц.р.

Юрій Іванович подякував пану послу, уряду Кореї за участь у Проекті, що є гарним прикладом міжнародного співробітництва, та від імені ректорату й усього колективу університету висловив упевненість, що пройде не так багато часу і в науково-студентському містечку НТУУ «КПІ» з'явиться УКЦ – міст, що поєднуватиме Україну і Корею в галузі навчальних, наукових і культурних проєктів.

У слові-відповіді пан посол наголосив, що Корея – провідна країна в галузі IT-технологій. Вона ділиться набутими знаннями і досвідом через наукові центри, підтримуватиме дружні зв'язки з країнами-партнерами. Успішна реалізація проекту в НТУУ «КПІ», вважає п. Пак

Ро Бьом, – гарний початок подальшої міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

тора Українсько-корейського центру міжнародної співпраці, в якій IT-технології будуть одним із можливих на-

Виступає Б.А.Циганок.

Зустріч в Українсько-японському центрі

З 26 вересня до 8 жовтня дванадцять українських підприємців побували в Японії та пройшли ряд тренінгів з японського стилю управління підприємством у рамках проекту «Японський

стиль управління підприємством». Вони прослухали ряд лекцій та відвідали низку приватних японських компаній, серед яких такі гіганти, як «Тойота» і «Панасонік».

22 січня 2010 року в Українсько-японському центрі НТУУ «КПІ» відбулася зустріч учасників проекту з працівниками Центру для обміну враженнями від минулорічної подорожі до Країни Вранішнього Сонця.

Зустріч почалася з вітальних промов директора Українсько-японського центру пана Осаму Мідзуґані і Бориса Циганка – директора Українсько-японського центру НТУУ «КПІ». Потім учасники проекту ділилися враженнями.

«Як говорили в Радянському Союзі, японці, певно, і справді читають журнал

«Юний технік». Такий розумний народ. Тож варто вчитися...».

«Цей народ не вірить у дива. Він знає: працювати, працювати і працювати – тоді все виїде. Вони цілий рік працюють, їх відпустка – всього 16 календарних днів».

«Вимкнути світло, прибрати за собою – це для них на рівні інстинктів. Вони знають ціну грошам – вони багаті та щасливі».

Порівняно з Україною, Японія – дуже бідна на природні ресурси. Але економіка Японії – одна з найпотужніших у світі. І не в останню чергу – завдяки японському стилю ведення бізнесу. Досвід, що його наші підприємці набувають у Японії за сприяння УЯЦ, безумовно, сприятиме розвитку нашої країни.

З українськими підприємцями досягнута домовленість про читання лекцій для студентів університету та підготовку деяких методичних матеріалів.

Анота Камонгар

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

2 Міжнародний університет фінансів – бізнес-освіта за міжнародними стандартами

3 Про користь паралельної освіти

4 До 100-річчя професора В.І.Явойського

Успіхи маркетингів

Іменні стипендіати

4 Видатна перемога наших баскетболістів

Про олівець

Оголошення

МУФ – бізнес-освіта за міжнародними стандартами

Сьогодні інноваційна економіка потребує фахівців з широкими взаємодоповнюваними компетенціями, яким притаманні такі якості, як лідерство, креативність, інноваційність, рішучість, готовність брати на себе відповідальність.

Ринок сформував цілу низку вимог до бізнес-освіти, які не реалізуються тільки через наповнення студентів знаннями.

Від нас очікують вміння навчити, як знання використовувати, як приймати управлінські рішення в умовах постійної нестабільності і високого ризику, як вийти непереворо, здобувати нові знання та набувати нових компетенцій.

Міжнародний університет фінансів, який розпочав свою діяльність у 1993 році і складає з НТУУ "КПІ" єдиний навчально-методичний комплекс, зорієнтований саме на надання необхідної системи знань і компетенцій з економіки, фінансів та менеджменту на основі широкого використання сучасних навчальних програм, інноваційних методик і технологій навчання.

Сьогодні університет бачить свою місію в підготовці фахівців міжнародного рівня, здатних забезпечувати сталі процеси національної економіки у XXI ст.

Для її реалізації була вибрана модель управління університетом, яка ніколи не втрачала абсолютної більшості лідерів світової бізнес-освіти. Ця модель базується на двох принципах.

Перший принцип – концентрація зусиль на створенні власних унікальних ресурсів і компетенцій: 1) високотелевизійний потенціал; 2) диверсифікований портфель освітніх програм; 3) глобалізований професорсько-викладацький склад і контингент студентів; 4) фінансовий потенціал, адекватний місії МУФ на основі багатоканального фінансування.

Другий принцип – постійна оцінка своєї діяльності за допомогою критеріїв, які відповідають вимогам ринку праці, очікуваним корпоративним і академічним партнерам в Україні і за її межами.

Сьогодні неможливо говорити про високий рівень бізнес-освіти, якщо не враховувати міжнародні стандарти щодо якості інтелектуального потенціалу університету.

Найбільш стратегічно важливим активом університету є його професорсько-викладацький склад. Специфікою кваліфікаційних вимог до викладачів є баланс теоретичних знань та бізнес-практики, а також навчання роботи за програмами магістрського рівня, і перш за все МВА.

Бізнес-освіта вимагає від викладачів глибокого розуміння логіки розвитку і

проблем сучасної економіки і бізнесу, інноваційних підходів до навчального процесу, володіння нестандартними, в тому числі інтерактивними методами навчання.

Відмінності між класичним підходом до освітньої діяльності та інноваційним підходом, який реалізує МУФ, можна проілюструвати таблицею.

	«Класичний» підхід	Інноваційний підхід (МУФ)
Випускник	Менеджер	Бізнес-Лідер / Підприємств
Підхід до змісту	Управління як наука (академічність, передача наукових знань)	Управління як практичне мистецтво (формування навмисль і компетенцій)
Методи	Лекції і семінари (запам'ятовування і повторення)	Проекти, ділові ігри, тренінги (особисті закінчення)
Дослідження	Дослідження ради досліджень	Дослідження ради бізнесу (в рамках розробки проектів розвитку)

Інноваційний підхід передбачає навчання через практичні дії. Освітній процес в МУФ включає широкий спектр консалтингових проектів, тренінгів, імітаційних систем, кейсів, майстер-класів. Формування компетенцій майбутніх фахівців досягається шляхом набутих та переданих знань, навчання техніки, розвитку особистісних якостей, що представлено в таблиці на прикладі формування компетенцій з розробки та реалізації інноваційних проектів.

Тому, виходячи із місії університету, в першу чергу інвестиції спрямовуються на нарощування високпрофесійного штату викладачів і співробітників. Так, уже в цьому навчальному році додатково до нинішніх штатних викладачів залучено на постійній основі 6 професорів, докторів наук, 5 кандидатів економічних наук, доцентів. Іде цього не достатньо.

Професійні викладачі повинні бути творчими нових знань, центром інтелектуальної роботи в університеті. Для цього є тільки один шлях – власні наукові дослідження, тісна співпраця з реальним бізнесом, зарубіжними університетами та бізнес-школами.

З метою забезпечення зв'язку навчального процесу, науки, інновацій та бізнесу МУФ зосереджує увагу на формуванні власних наукових шкіл, організує співпрацю з академічними та галузевими науковими організаціями у сфері інноваційних технологій. З цієї метою, зокрема, здійснюються наукові дослідження в режимі виконання конкретних проектів, науково-прикладних робіт для промислових підприємств, використовуючи інтеграційний потенціал комплексу НТУУ "КПІ" – МУФ. Слід зауважити, що керівництвом університету вважає за необхідне розвивати наукову та підприємницьку діяльність студентів. На даному етапі студенти беруть участь у роботі наукових гуртків при кафедрах, вітчизняних та міжнародних наукових

конференціях, демонструють свої знання в різноманітних конкурсах. Найкращі випускники університету вступають до аспірантури за спеціальністю "Економіка та управління підприємствами".

Крім того, МУФ буде й надалі розвивати інститут заручників і вітчизняних професорів на умовах обміну, підвищувати кваліфікацію викладачів шляхом

стажування у провідних зарубіжних університетах та бізнес-школах.

Для забезпечення постійного професійного розвитку в університеті створився Центр розвитку, який забезпечує доступ до кращих зразків методичних матеріалів, дає можливість вивчення новітніх методик та освоєння передової практики викладання спеціалізованих дисциплін.

Відповідно до вибраної бізнес-моделі і прийнятих рішеннях щодо її впровадження МУФ реалізує диверсифікований портфель програм бізнес-освіти на рівні бакалаврату, магістратури, аспірантури, а також МВА, ЕМВА за напрямками:

- "Фінанси і кредит";
- "Менеджмент";
- "Економіка підприємства";
- "Банківська справа".

Ці програми дають випускникам можливість значно підвищити свою ринкову вартість. На сьогодні розроблені і готуються до відкриття магістерські програми: "Міжнародний бізнес", "Управління інноваціями", "Управління людськими ресурсами", "Фінанси корпорації" та інші. Найближчим часом зусилля будуть зосереджені на впровадженні міжнародної програми Executive MBA для керівників і власників фірм (1,5 року), яка розроблюється спільно із Вищою комерційною школою Парижа (HEC Paris), та очної програми МВА – з Чиказькою школою бізнесу. Це будуть дві основні сфери зростання університету.

Окрім навчальних програм, університет реалізує короткотермінові корпоративні програми та програми підвищення кваліфікації для керівників та менеджерів компаній і власників бізнесу. Програми орієнтовані на формування менеджерських компетенцій, вироблення ефективних підходів до прийняття рішень та їх реалізації ("Бухгалтерський облік та оподаткування", "Фінансово-інвестиційний менеджмент", "Міжна-

родний облік та аналіз", "Трансфер технологій", "Управління проектами").

Усі ці програми різняться за багатьма найважливішими характеристиками (цільовими аудиторіями, тривалістю і т.д.), що, з одного боку, часто вимагає індивідуального підходу до управління розвитком кожної програми, а, з друго-го, – дозволяє одночасно успішно позиціонуватися на різних сегментах ринку бізнес-освіти і добиватися певних синергетичних ефектів.

Хотілося б більш докладно зупинитися на програмі "Друга освіта", в рамках якої здійснюється підготовка бакалаврів та магістрів за напрямками підготовки: "Фінанси і кредит", "Менеджмент", "Економіка підприємства", "Банківська справа".

Один з головних цільових сегментів, на який зорієнтована дана програма, є студенти технічних факультетів НТУУ "КПІ". Сьогодні ні в кого не викликає сумніву, що успішна діяльність технічних спеціальностей у бізнесі можлива лише при доповненні їх професійних компетенцій глибокими знаннями у сфері економіки, фінансів, менеджменту, підприємництва та інновацій. Особливо це стосується тих студентів, які планують здійснити успішну кар'єру, стати керівниками чи створити власний бізнес. Важливо підкреслити, що розміщення НТУУ "КПІ" і МУФ в одному кампусі та їх організаційно-методична інтеграція надає суттєві конкурентні переваги студентам технічних факультетів "КПІ" порівняно зі студентами інших навчальних закладів:

- здобути диплома державного зразка за прискороною програмою протягом двох (бакалавр) чи трьох (магістр) років;
- відсутність потреби у складанні вступних екзаменів, оскільки зарадування відбувається на основі співбесіди;
- адаптація навчального процесу МУФ до технічних спеціальностей НТУУ "КПІ";
- збалансованість теоретичного і практичного навчання, комбінована форма організації навчання (робота в малих групах, через реалізацію проектів, тренінги, круглі стони);
- ефективне поєднання класичної університетської освіти з сучасними міжнародними освітніми тенденціями;
- проведення занять у вечірній чи в інший зручний для студентів час (очно-заочна та дистанційна форми навчання);
- забезпечення широкого доступу до освітніх ресурсів, отримання повного пакету сучасного навчально-методичного забезпечення та постійна взаємодія з викладачами, в аудиторіях НТУУ "КПІ" за відповідним узгодженим розкладом;
- навчання за сучасними прогресивними технологіями та програмами на основі компетентісного підходу, які відповідають потребам глобального бізнесу;

– пільгова вартість навчання та надання зніжок на навчання на короткострокових спеціалізованих курсах професійної підготовки та підвищення кваліфікації;

– проходження переддипломної та фахової практики у фінансових установах і на промислових підприємствах.

Особливо важливим є те, що студенти "КПІ", здобувачи паралельно другу освіту в МУФ, одержують після закінчення навчання в доповнення до диплома "КПІ" другий диплом спеціалізованого університету у сфері фінансів, економіки, міжнародного бізнесу, менеджменту та інновацій. Це значно посилює конкурентні позиції таких випускників на ринку праці. Підтвердження цього є те, що близько 30% випускників НТУУ "КПІ" – МУФ працюють саме на посадах провідних менеджерів промислових підприємств, очолюють міжнародні компанії, заснували власний бізнес тощо.

Слід також зазначити, що випускники другої освіти МУФ отримують додаткову перспективу – долучитися до проектів "Подвійний диплом" та здобути диплом у сфері економіки, маркетингу, менеджменту, фінансів в University of Indianapolis (США, штат Індіана), University of Le Mans (Франція) за освітньо-кваліфікаційними рівнями "бакалавр" та "магістр". Ці програми започатковані Університетом з 2009 року. При цьому слід зауважити, що для успішної реалізації проектів "Подвійний диплом" Університет забезпечує поглиблене вивчення студентами ділової англійської, а з 2010 року запроваджуються інтенсивні курси ділової французької мови.

Реалізація цих програм дає можливість випускникам розширити комунікаційний міжнародний простір, отримати престижну роботу в провідних вітчизняних та глобальних компаніях.

У цьому контексті одним із ключових пріоритетів діяльності університету є широкий розвиток міжнародного співробітництва з провідними зарубіжними університетами, бізнес-школами і компаніями.

Університет бере участь у міжнародних програмах, активно співпрацює з компанією CISCO, Бюро "Камп'юс Франс", Українсько-японським центром, Німецькою службою академічних обмінів DAAD, провідними навчальними закладами Росії, США, Німеччини, Франції, Польщі та ін.

Отже, розуміння завдань, які стоять перед сучасною бізнес-освітою в глобалізованому світі, та шляхів і методів їх вирішення є під ґрунтям для реалізації місії Міжнародного університету фінансів з підготовки високотехнологічних фахівців – лідерів бізнесу.

Л.Г.Смоляр, ректор МУФ, професор

ПРО КОРИСТЬ ПАРАЛЕЛЬНОЇ ОСВІТИ

Молодість – це навчання. Цей, начебто нехитрий афоризм, повною мірою стає зрозумілим лише дорослій людині, коли вона пізнає, що у зрілому віці, не кажучи вже про більш поважний вік, практично неможливо ефективно навчитися чогось нового, опанувати нову професію, іноземну мову, суцільно підвищити свою кваліфікацію. Вона, зріла людина, розуміє, що все це треба робити змолоду, коли ти напористий, здоровий, честолюбний, коли фізіологічні можливості людської пам'яті майже безмежні.

Нинішні часи особливі. Все змінюється швидко – і суспільство, і науки, і люди, і клімат... І студент зараз не той, що був раніше. Сучасний студент НТУУ "КПІ" – це такий, на плечі якого лягають важкі проблеми початку третього тисячоліття, який уже в навчальному закладі поставив перед собою життєві довгострокові цілі, зробив усвідомлений професійний вибір, націлювся на одержання паралельної другої освіти.

Усе більше роботодавців, від наукових центрів і великих промислових виробничих до суб'єктів малого бізнесу, мають гостру потребу у фахівцях з якісною багатопрофільною освітою, яка дозволяє їм адекватно вирішувати конкретні прикладні завдання.

У сучасному світі, що швидко змінюється, вузькопрофесійний спеціаліст змушений поступитися місцем спеціалісту, який є професіоналом багатопрофільного типу.

Друга вища освіта – це не тільки другий диплом, але і якісно новий рівень особистості.

Як показує досвід, у своїй більшості роботодавці дуже позитивно ставляться до тих, хто отримав дві чи більше вищих освіти, – адже зайвих знань не буває! Для них це є показником не тільки високого професійного рівня, але й деяких особистісних характеристик свого підлеглого, як наприклад, цілеспрямованості, працелюбності, здібностей, здатності до навчання. Саме такі риси фахівця цінуються роботодав-

цем дуже високо і стають основою його успішної кар'єри.

Те, що друга вища освіта не розкіш, а вимушена необхідність, розуміють як дипломовані спеціалісти, так і студенти, адже на ринку праці все більше зростає попит на фахівців з фундаментальною підготовкою відрізняє від спеціальностей. Вони розуміють, що сучасні умови створює принципово нові вимоги до рівня фахівців, у зв'язку з чим багато хто з випускників ВНЗ задля успішного вирішення проблем працевлаштування і подальшого кар'єрного росту прагнуть одержати другу вищу вищою освітою. Другий диплом здатний збільшити значущість у колегіальному середовищі не тільки лінійного спеціаліста, але й власника підприємства.

Дослідження, проведене фахівцями проекту 2EDU компанії Begin Group, показало, що найчастіше люди замишлюють про одержання додаткової освіти у віці від 21 до 25 років (47% респондентів), рідше – у 26 – 30 років (23%). Студенти, що поєднують трудову діяльність з підготовкою у ВНЗ, складають 24%, студенти, що не працюють, – 9%. Наприклад, 40% американських студентів вчаться за дворічними програмами. Більшість студентів (67%) вирішили продовжити навчання з метою розвитку своєї кар'єри вже у ВНЗ, оскільки вважають, що перша вища освіта не дає досить знань і навичок для повноцінного професійного розвитку. Тому студенти і прагнуть поповнити прогалини в знаннях.

Таким чином, на сьогодні вся динамічна мода дуже зацікавлена у підвищенні рівня своїх знань і професійної компетенції та одержанні додаткових навичок, що дає можливість впевнено дивитися у своє майбутнє.

Це все є реальним завдяки можливості поєднувати отримання якісних знань і другого державного диплома одночасно з денним навчанням.

Відповідно до законодавства України друга вища освіта є платною (відносно недорогою).

Щодо роботодавців, то їх ставлення до другої освіти позитивне лише тоді, коли робітник збирається отримати її, не поєднуючи навчання з роботою. Це значить, що отримання другої освіти паралельно з першою є дуже перспективним для студента. Лише на ранніх етапах розвитку ринку найбільш соціальні шанси отримувала людина, що добре володіла іноземними мовами. Зараз же пріоритети у роботодавців більш чіткі – вони хочуть мати "багатокомпонентних" професійних співробітників, таких, що не тільки глибоко розуміються на своїй справі, але ще й є фахівцями у паралельних, суміжних галузях, інакше кажучи, мають енциклопедичну підготовку.

Таким чином, і студент, і роботодавець чітко розуміють, що їх майбутній союз буде лише тоді найбільш успішним, коли в університетську практику увійде як дієче поняття "паралельна" освіта, тобто така, коли за 5 років навчання випускник виходить з ВНЗ із двома вищими освітнями.

На сьогоднішній день в Україні близько 30 тисяч осіб отримують другу освіту і лише, можливо, 5-10 процентів з них отримують паралельну освіту. Причина в тому, що існує дуже мало університетів, які здатні гарантувати повноцінну високоякісну підготовку студентів з другою освітою, не знижуючи якості першої.

Ясна річ, що під паралельною освітою мається на увазі одержання студентом у своєму університеті другого диплома не зі спеціальності, спорідненої "своєю", – це нагадувало б підвищення кваліфікації у близькій галузі знань (або ж перепідготовку). Паралельна освіта ефективно є саме для розширення кругозору в інших галузях, бо вона розширює можливості першого диплома і, одночасно, полегшує, спрощує отримання другого диплома в іншій, так би мовити, "перпендикулярній" сфері.

Найпопулярнішим вже декілька років залишаються спеціальності фінансово-менед-

жського блоку: економіка, фінанси, менеджмент, маркетинг. Для студентів інженерних спеціальностей паралельна підготовка з цих напрямків на рівні другого диплома забезпечує суттєво більшу їх конкурентоспроможність при зайнятті посади і суттєво підвищує їх майбутню професійну віддачу в умовах ринкових відносин. Треба сказати, що економічна освіта на додаток до технічної необхідна для роботи аналітиками або менеджерами у високотехнологічних галузях економіки. Шанси отримати престижну і добре оплачувану роботу у студентів подвоюються.

Аналіз даних досліджень минулих років показав, що серед напрямків навчання незмінно лідирує менеджмент. Отримати освіту у цій сфері хочуть 42% робітників з вищою освітою та 40% студентів. На другому місці за популярністю спеціальності "Фінанси" (29% і 34% відповідно), на третьому – іноземні мови (19% і 24%). Немалий інтерес викликає маркетинг (19% і 20%). Цікаво, що лише п'ять місць у цьому рейтингу займає юриспруденція.

НТУУ "КПІ" завжди фокусує увагу на подальшій долі своїх випускників, їх успіхах, кар'єри. Університет при відкритті нових навчальних спеціальностей, розробці програм постійно був орієнтованим на необхідну конкурентоспроможність "кішників" порівняно з випускниками інших ВНЗ, забезпечуючи не лише високу якість знань, але й багатопрофільну підготовку фахівця шляхом паралельного навчання за другою освітою.

Студент КПІ, звичайно ж, розуміє, що навряд чи має сенс відкладати отримання другої освіти на потім, адже рівень знань (після КПІ) освіти помітно нижчий, ніж паралельної, та й чи буде в майбутньому час для опанування нової професії – не відомо.

Отримання двох спеціальностей за роки навчання – реальне завдання для студента КПІ.

Ю.Ф.Зиньковський, академік Академії педагогічних наук України, проф.

Перемога маркетологів

Дозвольте поділитися приємною новиною: дипломні роботи студентів кафедри промислового маркетингу ФММ зайняли призові місця на V Всеросійському конкурсі "Краща студентська дипломна робота у галузі маркетингу". Це досить поважне на теренах СНД професійне змагання. Свого часу його ініціатором виступила Гільдія маркетологів Росії. Організаторами є Міністерство вищої освіти Росії у галузі комерційної маркетингу та реклами, факультет маркетингу Російської економічної академії ім. Г.В.Плеханова, компанія "Астро Евент" за підтримки Російської асоціації маркетингу, Торговельно-промислової палати РФ та ін.

Світлана Ставська

Метою конкурсу є пошук молодих, талановитих, обдарованих маркетологів. Конкурс проводиться у форматі відкритого, що дає можливість проявити свої амбіції як російським, так й іноземним студентам, перш за все з країн ближнього зарубіжжя. Це значно посилює конкурентну боротьбу за перемогу.

Марина Дерзавська

Порівняно з попереднім конкурсом кількість поданих дипломних робіт значно збільшилася: що позначилося було відібрано понад 200 робіт з 92 ВНЗ Росії, України, Білорусі та Казахстану.

Тим приємнішими є здобутки київських політехніків. Переможницею конкурсу стала Марина Дерзавська (Григораш), яка нагороджена дипло-

мом за друге місце в номінації "Бакалаврат". Дипломом за наукове керівництво кращої дипломної роботи відзначено доцента кафедри промислового маркетингу, к.е.н. Тетяну Георгіївну Діброву. Дипломанткою конкурсу стала Світлана Ставська, яка в номінації "Бакалаврат" посіла третє призове місце. За наукове керівництво кращої дипломної роботи дипломом конкурсу відзначено професора кафедри промислового маркетингу, завдвача цієї кафедри, д.фіз.-мат.н. Сергія Олексійовича Солнцева. А ще організатор конкурсу нагородив дипломом "За успішну підготовку висококваліфікованих спеціалістів у галузі маркетингу" кафедру промислового маркетингу ФММ НТУУ "КПІ". Вітаємо наших переможців та зичимо подальших успіхів!

Нагадаємо, що в попередньому (четвертому) конкурсі наші представники теж не залишилися без нагород. Олександра Микола, випускниця кафедри промислового маркетингу ФММ, посіла третє місце в номінації "Третьа вища освіта", дипломом конкурсу була нагороджена її науковим керівником к.е.н., доц. О.В.Зозульова за наукове керівництво кращої дипломної роботи.

Цього навчального року конкурс відбувається вже шосте, запрошуємо до участі дипломників-маркетологів і випускників 2009 року. З умовами конкурсу можна ознайомитися на кафедрі промислового маркетингу, корпус 1, кімната 256. Скористайтеся шансом заявити про себе як перспективних маркетологів!

Марина Григораш, аспірантка кафедри промислового маркетингу ФММ

Диплом КПІ – вагомий завжди

студентом, а встиг попрацювати як у комерційній структурі, так і в інституті НАН України. І ніде не нарікали, що я щось не знаю, що мене чогось не навчили, що я щось не вмію. Скрізь відзначали високий рівень підготовки. Якщо мене запитав: чи варто йти навчатися до КПІ, відповідь: "Звичайно, варто!" І не лише заради диплома, а заради знань.

На цій оптимістичній ноті ми і закінчили розмову, побажавши Олексієві успішних гараздів та подальших успіхів.

Підготувала Н.Воєнок

Сьогодні гість редакції – п'ятикурсник ФТІ Олексій Карбачевський. За успіхи в навчанні та наукові здобутки його відзначено іменною стипендією Президента України. Юнак серйозно ставиться до навчання, є учасником та переможцем олімпіад різних рівнів із програмування, фізики, математики. Результати його досліджень, що стосуються ударних хвиль у сонячному вітрі та грід-систем дослідження Землі, доповідалися на науково-практичних конференціях "Людина та космос", ввійшли до збірників тез та фахових публікацій. Про себе Олексій розповідає вичерпно й охоче.

Мої захоплення. Зазвичай вільний час провожу вдома, з родиною. Люблю дивитися кінофільми, хоча отримуваю задоволення і від класики. Слухаю переважно рок, зокрема маловідому українську гурти. І захоплює варто назвати боулінг і лижі. Почав кататися порівняно недавно і поки що не можу похвалитися своєю вправністю.

Я в майбутньому. Ким буду років через 10? Не знаю. І не тому, що не задумувався над цим питанням. Задумувався, але не знайшов відповіді. Проте знаю, що погину працювати відразу після закінчення КПІ. Найімовірніше, в комерційній структурі.

Політех і я. Київська політехніка – ВНЗ з поважною історією, найдишми, перевіреними роками навчальною базою і професорсько-викладацьким складом. Вступаючи сюди, я розумів, що диплом КПІ буде вагомим і через 10, і через 20 років. Ви-

Молодшим колегам. Ще будучи студентом, я встиг попрацювати як у комерційній структурі, так і в інституті НАН України. І ніде не нарікали, що я щось не знаю, що мене чогось не навчили, що я щось не вмію. Скрізь відзначали високий рівень підготовки. Якщо мене запитав: чи варто йти навчатися до КПІ, відповідь: "Звичайно, варто!" І не лише заради диплома, а заради знань.

На цій оптимістичній ноті ми і закінчили розмову, побажавши Олексієві успішних гараздів та подальших успіхів.

Підготувала Н.Воєнок

ХІМІЯ В МОЄМУ ЖИТТІ

Загальновідомо: хімія – наука про природу, яка вивчає молекулярно-атомарні перетворення речовин, тобто перетворення, при яких молекули одних речовин руйнуються, а на їх місці утворюються молекули інших речовин з новими властивостями.

Але, що є хімія для мене? Як роль вона відіграє для життя?

По-перше, це наше життя – все, що ми відчуваємо, бачимо навколо, та й сама складаємося з хімічних речовин, які постійно реагують між собою. Віруси, мурашки, плісня, планети, зірки, галактики – все у світі складається з хімічних елементів. По-друге, це наука, яка допомагає розв'язувати проблеми, що виникають у житті. По-третьє – глобальні проблеми, що нині стоять перед нашою планетою (забруднене середовище, глобальне потепління, енергетична криза), можуть вирішити на практиці лише хіміки різних спеціальностей.

Моя знайомство з хімією почалося ще в школі, де на уроках хімії ми вивчали багато речовин, на-

мій погляд, цікавих, дивовижних, а іноді й чудацьких речей. Мій учитель – дивовижна людина, яка сама дуже захоплюється цією наукою, зацікавила і мене. Зацікавила настільки, що весь шкільний чотирирічний курс хімії був засвоєний мною за півроку. Тому питання, куди я піду після закінчення школи, було вирішено давно.

Спочатку було дуже складно звикнути до вимог столичного технічного університету, який займає перше місце серед технічних ВНЗ країни, після гуманітарного класу провінційної середньої школи. Але все приходить з великим бажанням та роботою над собою. Дуже сприяло цьому і гарне ставлення викладачів університету та кафедри ХТКМ.

Чудовий склад науковців та викладачів кафедри ХТКМ на чолі з її керівником, проф. В.А.Свідерським, добре організували навчальний процес та намагаються вирішувати важливі, цікаві наукові питання, пов'язані з потребами нашого життя. Особистий приклад багатьох із них дає нам натхнення та бажання не зупинятися, вчитися і розвиватися далі, поглиблюючи свої знання в науці та в житті. Активне залучення студентів до розробки наукових проблемних питань, в ході навчання, сприяє цьому.

Я не очікував, що буду лауреатом стипендії ім. О.О.Пашченка. Я лише намагаюся здобувати важливі й необхідні знання з обраної професії. Але така винагорода є добрим стимулом для подальших досягнень.

Денис Савченко, студент ХТФ

ПРОФЕСОР В.І.ЯВОЙСЬКИЙ

До 100-річчя від дня народження

Видатний учений-металург, заслужений діяч науки і техніки РРФСР, двічі лауреат Державних премій СРСР і УРСР, доктор технічних наук, професор Володимир Іванович Явовойський народився 10 лютого 1910 року в місті Устюженському Новгородської губернії.

12 квітня 1950 року в Московському інституті сталі він захистив докторську дисертацію "Шлак сталеплавильних процесів як захисне середовище і їх вплив на вміст газів в металевій ванні" і був затверджений у вченому ступені доктора технічних наук.

Літом 1950 року декан металургійного факультету КПІ професор К.І.Ващенко запропонував В.І.Явовойському взяти участь у конкурсі на заміщення вакантної посади завдвача кафедри металургії сталі і промислових печей КПІ. Цією кафедрою з 1944 року завдвачем академік АН УРСР М.М.Доброхотов, який у вересні 1949 року був призначений директором Інституту використання газу АН СРСР.

Після проведення конкурсу відповідно до наказу №848 від 29.08.1950 року Головного управління політехнічних вузів Міністерства вищої освіти СРСР В.І.Явовойський був переведений з Уральського політехнічного інституту в КПІ і зарекомендував на посаду в.о. завдвача кафедри з 16 вересня 1950 року. На кафедрі тоді працювали доценти М.Б.Грошев, Л.І.Ростовцев, А.Ф.Чикський, В.С.Кочо, за сумісництвом – академік М.М.Доброхотов.

В.І.Явовойський очолював кафедру протягом шестидесяти років – по вересень 1956 року. Термін завдання невеликий, але підсумки вражачі. Під його керівництвом організовані наукові і навчальні лабораторії з визначення вмісту газів і неметалевих включень у сталі, дослідження фізико-хімічних процесів виробництва сталі. Була широко розгорнута робота з виконання господарської тематики із завданнями міст Жданова, Запоріжжя, Києва, зміцнювалися творчі зв'язки з багатьма навчальними і науковими установами Росії і України. Співробітники кафедри брали активну участь у спільних господарсько-бюджетних роботах з матеріалознавчими інститутами Академії наук УРСР.

Значна увага приділялася дослідженням поведінки вадно в рідких металах під дією постійного електричного струму. Припускаючи, що в металах водень знаходиться у вигляді позитивно заряджених іонів, тобто протонів, слід чекати переміщення його під дією до негативного полюса – катода. На Донецькому металургійному заводі проведено ратифування пропусканням постійного електричного струму великих мас сталі, що знаходилася у ковшах ємністю 125 тонн.

Проводилися дослідження зменшення вмісту водню в кременістому сплаві – термосиліди із застосуванням різних схем підключення постійного струму на Київському заводі "Більшовик"; видалення водню із сталі 60С2, під час кристалізації у виливних при піданні до електрода, розташованих в голонній частині зливків негативного полюса; дослідження якості прокатних і ковальських зливків після електрошлакового обігріву із застосуванням графітових електродів і електрошлакового підвізлення витратних електродів в умовах Металургійного комбінату імені Ілліча в місті Жданові і Ждановському заводі важкого машинобудування; дослідження в лабораторних умовах поведінки водню в рідкому чавуні і в твердих зразках сталі різного хімічного складу.

У 1953-1956 роках проводилися дослідження щодо зміни вмісту газів у процесі плавки і розливання різних марок сталі в мартенівських печих на Донецькому металургійному заводі і комбінаті "Запоріжсталь".

На кафедрі була змонтована вакуумна піч для плавки металів, аспіранти вакуумні установки різної конструкції для визначення вмісту водню методом вакуум-нагріву. Активно і систематично проводилися наукові семінари, в яких брали участь представники академічних і учбових інститутів, металургійних і машинобудівних заводів України і Росії. Активізувалася наукова робота студентів.

Завдяки своєму доброзичливому характеру Володимир Іванович дуже швидко адаптувався у вищайшій середовищі київських політехніків, виявивши при цьому високу наукову ерудицію, лекційну майстерність, глибокі пізнання в методичній роботі. До будьякої дорученої справи Володимир Іванович ставився з великою відповідальністю і тим більше до підготовки інженерів-сталеплавильщиків. Він дуже шанобливо і дбайливо ставився до студентів, які відповідали йому тим самим. Усім було приємно бачити високого, струнного, охайно одягненого молодого

професора. Його лекції були настільки яскравими, що шкода було залишати аудиторію після дзвінка. Він щорічно поновлював спеціальний курс з металургії сталі, вносячи до нього інформацію про новітні досягнення у світовому сталеплавильному виробництві. Найвищою інформацію він отримував, беручи активну участь у наукових конференціях і семінарах з металургії, що проводилися в різних містах СРСР.

У 1955 році Володимир Іванович відповідно до наказу заступника Голови Ради Міністрів СРСР І.Ф.Теосяна працював у складі урядової комісії з вивчення нових методів розливи сталі, відвідував до Горького, Іжевська, Сталінграда, Тули. У ці роки видаються дві його монографії: "Газу в ваннах сталеплавильних печей" (1952 рік) і "Газу і включення в сталевому злитку" (1955 рік).

У липні 1956 року Володимир Іванович звернувся до директора КПІ з заявою наступного змісту: "У зв'язку із закриттям спеціалізації по виробництву сталі в увірному Вам інституті, а також у зв'язку з моїм обранням на посаду завдвача кафедри металургії в Московському інституті сталі і сплавів імені І.В.Сталіна, прошу Вас звільнити мене з першого вересня цього року від нинішньої моєї посади".

Після від'їзду з КПІ Володимир Іванович підтримував постійний дружній і творчий зв'язок зі співробітниками металургійного, а згодом – інженерно-фізичного факультету. Виходилися спільні господоєвіні і держбюджетні роботи, публікувалися наукові статті, проводилися спільні виступи з доповідями на наукових конференціях і симпозиумах. Він періодично читав лекції для студентів, консультував співробітників. При величезній працездатності Володимир Іванович був великим і активним життєлюбом; веселий в компанії, прекрасно вмів розповідати, з повагою ставився до класичної літератури і одночасно дуже весело сприймав короткі розповіді на різні життєві теми. Очі його завжди іскрилися – це були передвісники веселого жарливого сміху. Він любив гори, море, тихі і бурхливі річки. Це була дія товариська людина. Хто хоч би раз поспілкувався з ним, практично назавжди зберігає світли і добру пам'ять про цю людину.

У 1956-1958 роках В.І.Явовойський працював в Індії експертом ЮНЕСКО з металургії, читав лекції, брав активну участь в організації навчального процесу в Ухаракпурському і Бомбейському технологічних інститутах. У листах регулярно повідомляв у КПІ про свою роботу, консультував аспірантів. Після повернення з Індії Володимир Іванович з дружиною Лідією Стефанівною і сином Олексієм приїхав до Києва і докладно розповів про своє перебування в Індії на зустрічі зі співробітниками металургійного факультету.

З 1960 по 1961 рік В.І.Явовойський працював проректором з навчальної роботи, а з 1961 по 1965 – ректором московського Інституту сталі і сплавів. Під його керівництвом підготовлено до захисту понад 150 кандидатських дисертацій. Він був консультантом 20 докторських дисертацій. Самостійно і зі своїми учнями опублікував 550 наукових статей, 13 монографій. Підручник "Металургія сталі", призначений для студентів, що навчаються за фахом "Металургія чорних металів" і написаний представниками різних навчальних закладів під редакцією В.І.Явовойського і Г.Н.Ойса. в 1975 році уластосій Державної премії УРСР Нагороджений орденом Жовтневої Революції, двома орденами Трудового Червоного Прапора, медалями.

Володимир Іванович був людиною величезної сили волі. В останні сім років життя, скугий важкою хворобою, продовжував вести наукові дослідження, здійснював керівництво дисертаційними роботами аспірантів. Помер В.І.Явовойський у вересні 1988 року. Похований на Митинському кладовищі в Москві.

У нашому університеті свято бережуть пам'ять про Володимира Івановича: його портрет можна побачити в аудиторії, кабінеті, Політехнічному музеї; його ім'я часто задується при читанні спеціальних курсів. У 2009 році на інженерно-фізичному факультеті пройшла Міжнародна наукова конференція "Виробництво сталі в XXI столітті. Прогноз, процеси, технологія, екологія", присвячена 90-річчю від дня народження В.І.Явовойського. У 2010 році намічено проведення наукової конференції, присвяченої 100-річчю від дня його народження. Найкращим студентам ІФФ, що навчаються за фахом "Спеціальна металургія", призначається стипендія імені професора В.І.Явовойського.

Д.Ф.Чернега, зав. каф. ФХОТМ, чл.-кор. НАН України, д.т.н., професор

ЧЕМПІОНИ КУБКА З БАСКЕТБОЛУ

25 січня у спорткомплекс НТУУ «КПІ» відбулася фінальна гра за I, II та III місця між командами нашого університету, Національної академії управління, Київського національного університету технологій та дизайну та Національного університету фізичного виховання та спорту – найкращими з-поміж 22 команд, що брали участь у кубку Студентської профспілкової асоціації м. Києва з баскетболу.

Звичайно ж найбільший інтерес викликає гра за I місце – НТУУ «КПІ» проти НАУ. Хвилювання, емоції виривали як на баскетбольному майданчику, так і на трибунах. Особливої інтриги та запалу надало те, що цей турнір, 10-й, – ювілейний і двічі поспіль команда КПІ ставала переможцем. І третя перемога назавжди залишила би перехідний кубок в КПІ. Тому трибуни були заповнені щільно, а на трибунах серед уболівальників можна було побачити ректора нашого університету М.З.Згуровського, ректора НАУ С.А.Срохину, ректора КНУТД О.І.Волкова та інших високопоставлених людей.

Що це була за гра! Дві команди і один кубок, два вузи – одна гра, перший чи другий? Команда гра чи індивідуальна майстерність? ... Хто?

Суддівство було одним з найсудовіших на турнірі. Головний суддя ФІБА – Валентин Слєпуха, судді національної категорії – Ігор Калугін та Микола Амбросов. Об'єктивність та принциповість.

Прорив, підбори, тричовкі кидки, падіння, слем-данги – ось справжній баскетбол! Майстерна та напружена гра спортсменів тримала захоплених глядачів у напрузі до останньої секунди. І ось нарешті фінальний свисток – 93:78.

Тепер можна з гордістю сказати – триразові чемпіони кубка СПА м. Києва з баскетболу – команда нашого університету!

Переможці отримали головний приз – перехідний кубок, який вже назавжди залишиться в КПІ, а фіналісти – цінні подарунки від організаторів та спонсорів. Учасників фіналу привітав основний ініціатор і організатор турніру – голова Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України О.М.Яцунь.

Ювілейний турнір став зародженням Всеукраїнської баскетбольної студентської асоціації (ВБСА), президентом якої обрано М.З.Згуровського. ВБСА створено за підтримки ФБУ України та особисто її президента О.А.Волкова; в ній беруть участь 40 ВНЗ України.

Інф. профкому студентів НТУУ «КПІ»

Знайомий незнайомиць, або Його Величність Олівець

Легкий, дешевий і завжди готовий до роботи: і вдень, і вночі, і в спеку, і в люти морози. Запросито розміщується в кишені або навіть за вухом. Без ускладнень стирається гумкою. За його допомогою діти виводять свої перші карлочки, а видатні майстри створюють безсмертні шедеври. Це, звичайно ж, простий олівець – найдоступніший і найвідоміший у світі записувальний інструмент, що навіть на початку XXI століття не здає своїх позицій. Звичайні і простий для кожного з нас, але який непростий шлях довелося йому здолати для досягнення цієї простоти, надійності й досконалості!

...XIV століття для малювання використовували так звані «срібні олівці» – палички, виготовлені із суміші свинцю й цинку, темно-сірий слід від яких, окиснюючись, робився коричневим. Стерпні м'якшою або пемзою наносивану лінію було неможливо. От і народилося вжитися малювати точно й безпомилково, як це робили такі видатні художники, як німець Альбрехт Дюрер (1471–1528), італійці Сандро Боттичеллі (1445–1510) і Леонардо да Вінчі (1452–1519) та інші.

Для малювання використовували і деревне вугілля. Обструтували вербові палички, підточували їх з обох кінців, складали в горщик, кришки герметично замазували глиною і на ніч ставили в напалену ніч. Але вугілля на папері трималося неміцно. Як тільки не боролися з цим недоліком! Заздалегідь покривали папір водним розчином клею, висушували, а після того, як аркуші були спиані або розмальовані, – тримали над водою пару. У результаті клейовий шар зволювався і скріплював вугілля, після чого високий лист або малюнок були добре закріплені.

Дивна же історія олівця у звичному вигляді розпочалася в XVI столітті в Боровеллі, красивій долині Озерного краю на півночі Англії. Там були виявлені поклади невідомої чорної речовини, схожої на вугілля, але не горючої. На різних поверхнях вона залишала чорний з металевим блиском слід, що легко стиралася. Цей мінерал стали називати «плумбаго» (лат. «подібний до свинцю»). Щоб не бруднити руки, куски цього матеріалу обертали в пергамент, а також робили з нього короткі стрижки, які обмотували мотузкою. Невідомо, хто перший вирішив помістити цей мінерал у дерев'яну

оправу (вперше про дерев'яний олівець з графітовим стрижнем згадується в трактаті про мінерали швейцарського природознавця Конрада Геснера (1516–1565)), але вже на початку другої половини XVI століття такий невідомий олівець став відомий і в інших країнах Європи.

У 1779 році шведський хімік Карл-Вільгельм Шеєле зробив несподіване відкриття: мінерал, що називали «плумбаго», виявився зовсім не свинцем, а модифікацією вуглецю. Через десять років німецький геолог Абрахам Готтлобер назвав цю речовину графітом (від грец. графо – «писати»).

Довгі роки постає питання про походження графіту – «чорної крейди» – утримували монополію на виробництво олівців, оскільки їхній мінерал був досить чистим і не потребував оброблення. Графіт же, що добували в інших країнах Європи, був низької якості. Крім того, більшість родовищ родовищ дуже швидко були вичерпані. Так сталося в Італії, Німеччині та Іспанії. Тому виробники розпочали інтенсивні пошуки поліпшення властивостей грифеля. Французький учений Ніколя Жак Конте у 1792 році змішав подрібнений графіт із глиною і випалюванням виготовив з цього матеріалу стрижки. Змінюючи пропорції суміші, можна було досягти різних відтінків чорного. Для одержання же кольорових олівців у грифель почали додавати різноманітні барвники й пігменти. У той самий час у Франції було винайдено «паризький олівець» – з білої глини й чорної сажі. Він залишав дуже темний, майже чорний, слід і до того ж був м'яким – майже не дряпав папір. Тоді ж французи винайшли і кольорову крейду – пастель – до звичайної крейди додавали жири й барвні пігменти, після чого розкочували на мармуровій плиті й висушували.

Більш досконалу суміш для виготовлення олівцевих стрижнів винайшов чеський власник фабрики з виготовлення ла-

бораторного посуду Йозеф Гартмут. Розглядаючи одну з чашок-тиглів, виготовлену із суміші глини й графіту, він випадково виступив її на стіл, і зацікавився тим, що осколок, що відпав, залишився на папері чіткої чорної лінії. Так з'явилися знамениті пишучі стрижки «КОН-I-NOOR», назву яких, співзвучно з шведським відомим жовтим діамантом, видав один з його нащадків – Франц Гартмут. Він же запропонував і відповісти фірмовий – жовтий – колір олівців «КОН-I-NOOR», перший із яких було виготовлено 1790 року.

У XIX столітті родовища графіту були виявлені в Сибіру, Німеччині та інших частинах світу. У Німеччині, а потім і в США почали відкриватися олівцеві фабрики. Механізація й масове виробництво дозволили знизити ціну на олівці, і до початку XX століття ними могли користуватися на-

вільні школярі.

Як саме виготовляють олівці? Суміш вуглецю, глини і дрібних частинок графіту пропускається крізь вузьку металеву трубочку й виходить з неї у вигляді довгої тонкої соломини. Після сушіння, розривання й випалу грифель занурюють у гаряче масло й віск. З деревини – звичайної кедрової, оскільки вона легше піддається заточенню, – виготовляють рейки товщиною в піволівця, потім їх обробляють і на них вирізують жолобок. В один жолобок розміщують грифель, потім обидві половини склеюють і стискають. Коли клей висихає, одержану заготовку розрізають на окремі олівці, яким надається певна форма. Після шліфування, фарбування й маркування, що вказує фірму-виробника, ступінь твердості грифеля та іншу інформацію, тепер уже «безшовний» олівець готовий до роботи. Іноді до одного його кінця прикріплюють стиральну гумку

(ластик), яку 1858 року запатентував Хайме Лімпен з Філадельфії. У всьому світі щорічно випускають мільярди олівців найрізноманітніших конструкцій і форм. Олівці стали універсальним інструментом для малювання й письма. Звичайним олівцем можна провести лінію завдовжки понад 50 кілометрів або написати в середньому майже 50000 слів!

Зрозуміло, що така потреба в повсякденному житті річ, як традиційний «дерев'яний» олівець, постійно вдосконалюється.

...Помітивши, що олівці круглого перетину часто скокують зі стола, звичну нам шестигранну форму олівця наприкінці XIX століття запропонував граф Лотар фон Фаберкаст. А у 1869 році американець Алонсо Таунсенд Крос винайшов механічний цанговий олівець, у якому стрижень утримується металеві затискачі (цанги).

У XX столітті випускався так званий «хімічний» олівець, після застосування якого язик надто старанного користувача залишався темно-синім. Також багато представників старшого й середнього покоління користувалися і двоколірними червоно-синіми олівцями – або з двостороннім, або з поздовжнім розмішуванням двох грифельів. Напевно, мало хто замислювався, чому саме цією комбінацією кольорів обмежувався досить зручний олівець (як тепер називають, «два в одному»). Саме виявляється дуже просто: цими олівцями в першу чергу користувалися військові під час роботи з картами. Адаже для нанесення умовних позначок, притаманних своїм військам і військам супротивника, були потрібні саме ці кольори.

У другій половині XX століття більшість вітчизняних магазинів канцелярських товарів прикрашали пілметрові олівці, викликаючи шире захоплення дітлахів. Але й вони виглядали м'якше ліліпутами поруч з найдовшим у світі олівцем, виготовленим англійською компанією Cumberland Pencil, адже його довжина становить 7 м 91 см і важить він аж 446 кг!

Цікаво, але навіть і в третьому тисячолітті олівцю надаються делід нові й нові якості. Так, на заміну шестигранному олівцю пропонується тригранний, на одну з граней якого нанесено вимірюваль-

ну шкалу, що надає традиційному записувальному пристрою функції лінійки!

Щоб правильно вибрати олівець, необхідно знати спеціальні символи, які позначають ступінь твердості.

У різних країнах застосовують різні класифікації. На батьківщині олівця прийнято такі позначення. Буки «НВ» означають «стандартний», «твердо-м'який».

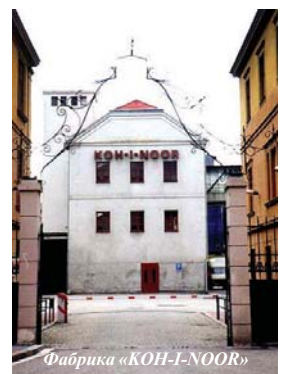
Бука «В» означає «м'який». Цифри поруч з буквами, наприклад «2В» або «6В», позначають ступінь м'якості. Чим більша цифра, тим м'якший грифель. При цьому м'який грифель залишає більш темний слід.

Бука «Н» означає «твердий». Чим більша цифра, наприклад «2Н», «4Н», «6Н», тим твердіший грифель.

Бука «F» означає оптимальний ступінь твердості (між «НВ» і «Н»). В Україні, Росії та більшості республік колишнього Радянського Союзу використовують букви «Т» (твердий), «М» (м'який) і «ТМ» (твердо-м'який). Цифри перед буквами означають ступінь твердості. Цікаво, що вже 1846 року було налагоджено випуск олівців 17 ступенів твердості!

...Універсальний, простий і надійний олівець – невідомий трудівник – аж ніяк не застарів і донині, і можна сподіватися, що він допомагатиме нам у повсякденному житті ще тривалий час.

І.О.Мікуловський

Фабрика «КОН-I-NOOR»

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інституту»

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор

В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор

Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір

О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор

О.А.КІПІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Ki-130

від 21. 11. 1995 р.
Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-ІНК»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідає за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.